

Gäller för: VE Kir Uro Pall Onkologi

Giltig från: 2025-12-12

Innehållsansvar: Beata Romanowska Benjaminsson, (bearo1), Specialistläkare

Giltig till: 2027-12-12

Granskad av: Bengt Orrenius, (benor), Processchef

Godkänd av: Jenny Berg, (jenbe), Verksamhetschef

Bröstkirurgi – postoperativt omhändertagande

Revideringar i denna version

Förlängd giltighetstid.

Bakgrund, syfte och mål

Bröstcancer är, både nationellt och internationellt, den ledande cancerformen hos kvinnor. De senaste 50 åren har man noterat en ökning i antal insjuknade samtidigt som överlevnaden har förbättrats (5-årsöverlevnad är ca 90 %).¹ Kirurgin har en nyckelroll i behandlingen av bröstcancer.

Syftet med detta styrdokument är att standardisera det postoperativa omhändertagandet och därigenom öka patientsäkerheten.

Arbetsbeskrivning

Som bröstoperationer tillämpas de olika formerna sektorresektion och mastektomi. Därtill utförs även operationerna sentinel node-biopsi och axillutrymning. De olika typerna av operationer i bröst och axillen kan utföras enskilt eller i kombination med varandra.

¹ [Kunskapsbanken.cancercentrum.se, https://kunskapsbanken.cancercentrum.se/diagnoser/brostcancer/vardprogram/](https://kunskapsbanken.cancercentrum.se/diagnoser/brostcancer/vardprogram/)

Kirurgiska ingrepp

Nedan en sammanfattning av ett standardiserat postoperativt omhändertagande vid olika bröstingrepp.

Sektorresektion ("kil")

- Sektorresektion är ett dagkirurgiskt ingrepp.
- Efter operationen går patienten hem med "dagkirurgiskt smärtpaket" (var god se förslag på smärtlindring nedan).
- Patienten erhåller skriftlig information om sjukgymnastik på postoperativ avdelning.
- Uppföljande återbesök till bröstmottagningen när PAD-svaret föreligger för vidare planering.

Mastektomi (hela bröstet)

- Mastektomi är i regel ett dagkirurgiskt ingrepp
- Efter operationen går patienten hem med "dagkirurgiskt smärtpaket" (var god se förslag på smärtlindring nedan)
- I enstaka fall läggs patienten in på kirurgavdelningen postoperativt
- Ibland läggs peroperativ inläggning av drän i vilket patienten peroperativt erhåller 20 ml Marcain 2,5 mg/ml som bedövning.
- Drän hålls stängt i 1h postoperativt, därefter aktiveras drän.
- Patienten kan gå hem även med drän, och får då antingen komma tillbaka dagen efter operation för drändragning eller så kan dränet dras i hemmet av Närsjukvårdteamet som isåfall kontaktas.
- Drän dras om det har kommit mindre än 100 ml POD1² (dagen efter operation). Om det har kommit mer än 100 ml, kvarstannar drän till POD2. Om det finns fortsatt flöde i drän POD3, kan drän dras ändå.
- Vid ineliggande vård patienten träffar sjukgymnasten på avdelningen innan hemgång. Till övriga skickas träningsprogram med från postop.
- Patienten använder kompressions-bh i 2 veckor dygnet runt samt erhåller mjuk protes på avdelningen.

POD – Post Operativ Dag

Axillutrymning

- Axillutrymning är i regel ett dagkirurgiskt ingrepp
- Efter operationen går patienten hem med "dagkirurgiskt smärtpaket" (var god se förslag på smärtlindring nedan)
- I enstaka fall läggs patienten in på kirurgavdelningen postoperativt
- Ibland läggs peroperativ inläggning av drän i vilket patienten peroperativt erhåller 20 ml Marcain 2,5 mg/ml som bedövning.
- Drän hålls stängt i 1h postoperativt, därefter aktiveras drän.
- Patienten kan gå hem även med drän, och får då antingen komma tillbaka dagen efter operation för drändragning eller så kan dränet dras i hemmet av Närsjukvårdteamet som isåfall kontaktas.
- Drän dras om det har kommit mindre än 100 ml POD1³ (dagen efter operation). Om det har kommit mer än 100 ml, kvarstannar drän till POD2. Om det finns fortsatt flöde i drän POD3, kan drän dras ändå.
- Vid ineliggande vård träffar sjukgymnasten på avdelningen innan hemgång. Till övriga skickas träningsprogram med från postop.

Sentinel node (portvaktskörtel)

Sentinel node är ett dagkirurgiskt ingrepp.

Patienten går hem med "dagkirurgiskt smärtpaket" (se nedan för förslag).

Uppföljande återbesök till bröstmottagningen när PAD-svaret föreligger för vidare planering.

Övrig information

Dagkirurgiskt smärtpaket

- Som postoperativ smärtlindring ("dagkirurgiskt smärtpaket") föreslås paracetamol 500 mg 2x3 per os och/eller Oxynorm 5 mg per os vid behov om inga överkänsligheter hos patienten mot dessa läkemedel föreligger.

POD – Post Operativ Dag

- Samma läkemedel kan även användas på vårdavdelning.

Suturer

- Operationssåret sys med en resorberbar sutur. Ingen suturtagning krävs.

Sjukintyg

- Sjukintyg 3-4 veckor tills patienten får PAD-besked på bröstmottagning.

Komplikationer

Med komplikationer anses tecken till:

- Infektion (rodnad, feber $\geq 38,5$ °C, värmeökning)
- Blödning (mättat förband, svullnad i operationsområdet)
- Serom (tryckkänsla, svullnad).

Vid komplikationer <24h efter hemgång kontaktar patienten kirurgavdelning och vid komplikationer >24h kontaktar patienten bröstsjuksköterska (dagtid) alternativt akutmottagningen (jourtid).

Diagnos- och åtgärds-koder

- VXA20 Exploration av axillära lymfkörtlar inklusive eventuell biopsi
- VXK21 Exstirpation av axillära lymfkörtlar
- VXK26 Radikal utrymning av axillära lymfkörtlar
- HAC20 Mastektomi
- HAC22 Modifierad radikal mastektomi
- HAB40 Resektion av bröstkörtel
- HAB00 Exstirpation av förändring i bröstkörtel
- HAB20 Resektion eller exstirpation av mjölkgång
- D05.9 Ospecificerad lokalisering av cancer in situ i bröstkörtel
- C50.9 Ospecificerad lokalisering av malign tumör i bröstkörtel
- D24.9 Benign tumör i bröstkörtel

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VE Kir Uro Pall Onkologi

Innehållsansvar: Beata Romanowska Benjaminsson, (bear01),
Specialistläkare

Granskad av: Bengt Orrenius, (benor), Processchef

Godkänd av: Jenny Berg, (jenbe), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9710-1396384072-18

Version: 4.0

Giltig från: 2025-12-12

Giltig till: 2027-12-12